

УДК 338.48

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ТА ВИКОРИСТАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. Захарова Ю.І., гр. БЕПск-1-17

Науковий керівник к.е.н., доцент Шацька З.Я.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є розробка методів ефективного управління формуванням та використанням прибутку підприємства.

Завданням управління формуванням та використанням прибутку підприємства є досягнення та подальше забезпечення належного рівня конкурентоспроможності підприємства в короткостроковому та довгостроковому періодах.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є прибуток підприємства. Предметом дослідження є механізм управління прибутком підприємства.

Результати дослідження. В умовах ринкової економіки прибуток виступає як первісний двигун, або генератор виробничого процесу та є узагальнюючим результатом ефективності діяльності підприємства. Саме прибуток спонукає підприємство здійснювати нововведення, що стимулює інвестиції, нарощувати випуск продукції і забезпечувати зайнятість.

Вивченню проблеми управління прибутком присвячено багато наукових праць. Вагомий внесок у розвиток даного питання був зроблений як зарубіжними так і вітчизняними науковцями, а саме: Ф. Бутинець, І. Бланк, В. Бочаров, О. Кривицька, А. Мельник, Р. Момот, Ф. Найт, А. Сміт, В. Стасюк. Однак, із постійним розвитком нових технологій, змінами в законодавстві та іншими чинниками – це питання потребує особливої уваги і подальшого вивчення.

Прибуток (Income) – це частина доходу, що залишається підприємству після відшкодування усіх витрат, пов'язаних з виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності. В умовах ринку прибуток є джерелом усіх фінансових ресурсів підприємства та відображає основну мету існування підприємства на ринку та профіль діяльності [4].

Для будь-якого підприємства основне джерело отримання прибутку пов'язане з його фінансово-господарською діяльністю. А ефективність використання прибутку залежить від знання кон'юнктури ринку та вміння адаптувати розвиток виробництва до постійних змін [3]. Величина прибутку залежить від правильності вибору об'єктів діяльності підприємства з випуску продукції (вибір продукції, що користуються стабільним або високим попитом), від створення конкурентоспроможних умов продажу товарів і надання послуг; від обсягів виробництва, чим більший обсяг виробництва - тим більший прибуток; від зниження витрат виробництва, які призводять до збільшення прибутку.

Крім виробничої та підприємницької діяльності джерелом утворення прибутку підприємства може бути особливе становище певного виду продукції, яка досягається за рахунок постійного вдосконалення виробництва, встановлення або придбання нових технологій [5].

Введення на підприємстві оперативного управлінського обліку за центрами відповідальності дає змогу відслідковувати весь виробничий процес, вчасно виявляти недоліки та оперативно відреагувати на зміни у структурі витрат і доходів, від яких напряму залежить прибуток підприємства.

Для ефективного управління прибутком треба сформувати дієву систему управління прибутком підприємства, яка розглядається як сутність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких виконує певну роботу, спільна дія котрих за певних умов забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини. Ця система має певну структуру, в якій виділяють шість основних блоків [1]: ціль, принципи й завдання управління; механізм

управління; організаційне забезпечення; інформаційне забезпечення; методи аналізу прибутку; контроль за виконанням плану по прибутку.

Головною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш ефективного його формування та оптимального розподілу, що спрямовані на забезпечення розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості. Виходячи із мети управління прибутком, у процесі управління доцільно вирішити наступні завдання [1]: оптимізація обсягу прибутку, що відповідає ресурсному потенціалу підприємства й ринковій кон'юктурі; досягнення максимально можливої відповідності між обсягом сформованого прибутку й припустимим рівнем ризику. Резерви росту прибутку повинні бути в першу чергу реалізовані за рахунок операційної діяльності й реального інвестування чистого прибутку, що створює базу для подальшого розвитку підприємства; формування за рахунок прибутку обсягу фінансових ресурсів, достатніх для розвитку підприємства в майбутньому. Ці грошові ресурси концентруються в складі фонду нагромадження й направляються на фінансування витрат капітального характеру.

У структурі механізму управління прибутком Бланк І.О. виділяє наступні елементи [2]: ринковий механізм регулювання формування й використання прибутку; державне нормативно-правове регулювання питань формування й розподілу прибутку підприємства; внутрішній механізм регулювання окремих аспектів формування, розподілу й використання прибутку підприємства; система конкретних методів і прийомів здійснення управління прибутком.

Система управління прибутком має бути органічно інтегрована і загальною системою управління підприємством, оскільки прийняття управлінських рішень у будь-якій сфері діяльності підприємства прямо або опосередковано впливає на рівень прибутку, який у свою чергу є основним джерелом фінансування розвитку підприємства та зростання доходів його власників і працівників.

Висновки. Отже, прибуток виступає найважливішим чинником стимулювання підприємницької діяльності, створюючи фінансові передумови для її розширення, а також є основою розв'язання соціальних і матеріальних потреб трудового колективу. Також, прибуток для підприємства є джерелом поповнення статутного капіталу та формування оборотного капіталу, що відображається на структурі активів і пасивів підприємства. Варто відзначити, що розподіл прибутку пропорційно до внеску трудового колективу є основним стимулом його участі як у виробничому процесі, так і в поліпшенні економічних результатів для всіх учасників виробничого процесу. Це дасть можливість зацікавити кожного працівника у виробничому процесі задля отримання підприємством максимального прибутку.

Ключові слова: підприємство, прибуток, управління прибутком, механізм управління прибутком.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бочаров В. В. Финансовое моделирование: Учеб. Пособие[Текст] / В.В. Бочаров – СПб.: Питер, 2000.– 208 с.
2. Бланк И.А. Управление прибылью [Текст] / И.А. Бланк – К.: Ника-Центр, Эльга, 2002.-752с.
3. Кривецька О.Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку / О.Р. Кривецька // Фінанси України. – 2005. – № 3. – С. 138-147.
4. Мельник А.О., Козінець А.А. основи ефективності господарської діяльності підприємства // А.О. Мельник, А.А. Козінець // Інформаційно-аналітичне забезпечення ефективності діяльності підприємств у контексті економічної безпеки в умовах інтеграції з ЄС: матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 27 травня 2016 р., м. Київ. – К.: КНУТД, 2016. – С. 153-156.
5. Момот Р.О. Рекомендації з управління прибутком на підприємстві [Електронний ресурс] / Р.О. Момот. – Режим доступу: <http://masters.donntu.edu.ua/2011/iem/momot/diss/indexu.htm>.